

Strasbourg 18.10.2022
COM(2022) 548 final

**KOMISSION TIEDONANTO EUROOPAN PARLAMENTILLE, NEUVOSTOLLE,
EUROOPAN TALOUS- JA SOSIAALIKOMITEALLE JA ALUEIDEN
KOMITEALLE**

Komission työohjelma 2023

Luja ja yhtenäinen unioni

1. Luja ja yhtenäinen unioni

”... Koko Euroopassa syntyi solidaarisuuden aalto... eurooppalaiset tarttuivat toimeen epäröimättä.” Euroopan komission puheenjohtaja Ursula von der Leyen, puhe unionin tilasta, 14. syyskuuta 2022

Kuluneen vuoden ajan monet kriisit ovat koetelleet Eurooppaa ja maailmaa. Venäjän julma hyökkäys Ukrainaan on jälleen tuonut sodan kauhistuttavan todellisuuden Eurooppaan. Traagiset ihmishenkien menetykset ja tuhot lisääntyvät jatkuvasti, samoin kuin konfliktin vaikutukset Eurooppaan ja muuhun maailmaan. Sodasta johtuva energiakriisi on pahentanut jo ennestään kasvavia elinkustannuksia, mikä on haitannut Euroopan vahvaa elpymistä pandemian jälkeen. Samaan aikaan sääntöpohjaiseen kansainväliseen järjestykseen kohdistuu maailmassa jatkuvasti uusia haasteita, mikä korostaa EU:n tarvetta yhtenäisyyteen ja yhteistyöhön kumppaneiden kanssa sekä investointeihin ja diplomaattiseen yhteydenpitoon eri maiden kanssa ympäri maailmaa.

Nämä epätavalliset olosuhteet muodostavat taustan komission tämänvuotiselle työohjelmalle. Sitä leimaa kolme toisiinsa vaikuttavaa tosiasiaa. Ensimmäinen on se, että **näin laajoihin haasteisiin voidaan todella vastata vain yhdessä, yhtenäisenä unionina**. Eurooppa on osoittanut yhä uudestaan, että se kykenee toimimaan tilanteen edellyttämällä tavalla, olipa kyse rokotteista, talouden elpymisestä, pakotteista tai Ukrainalle annettavasta tuesta. Eurooppa on joka tapauksessa osoittanut, kuinka paljon voidaan saavuttaa, kuinka kunnianhimoisesti voidaan toimia ja miten nopeasti voidaan reagoida, kun on yhteinen mielekäs tavoite ja yhtenäinen toimintatapa. Tämän on oltava myös tulevan vuoden työn liikkeellepaneva voima.

Toinen vaikuttava tosiasia on se, että nämä kriisit tuovat esiin Euroopan tarpeen **nopeuttaa edelleen komission toimikauden alussa asetettua tavoitetta radikaalille muutokselle** olipa kyseessä ilmasto- ja luontokriisien ratkaiseminen, EU:n talouksien ja demokratioiden häiriönsietokyvyn tai teollisuuden kilpailukyvyn parantaminen, yhteiskuntien oikeudenmukaisuuden lisääminen tai EU:n geopoliittisen aseman vahvistaminen. Tämä ajatus esiteltiin ensimmäisen kerran poliittisissa suuntaviivoissa. Tarkoituksena oli rakentaa parempi tulevaisuus seuraavalle sukupolvelle sekä parantaa valmiuksia ja voimavaroja vastata tuleviin haasteisiin. Nämä tavoitteet pätevät yhtä lailla edelleen.

Kolmas tosiasia on, että eurooppalaisten arjessa kouriintuntuvasti näkyvän, ainutkertaisen kriisien vyyhdin ratkaisemiseen **ei voida suhtautua tavanomaiseen tapaan**. Tarvitaan jatkuvaa nopeaa reagointia sekä tulevien haasteiden ennakoimiseksi että kiireellisimpiin nykytarpeisiin vastaamiseksi. Tämän vuoksi komission työssä keskitytään eurooppalaisten tukemiseen näinä koettelevina aikoina. Tämä on komission tärkein painopiste tulevana vuonna, olipa kyse sitten energian hintojen alentamisesta, teollisuuden kilpailukyvyn ja elintarviketurvan kannalta välttämättömien toimitusten turvaamisesta, sosiaalisen markkinatalouden lujittamisesta tai yhä kaikkialla unionissa läsnä olevan covid-19-pandemian hoitamisesta.

Nämä kolme tosiasiaa leimaavat tämän työohjelman liitteissä esitettyjä toimia komission kaikkien kuuden päätavoitteen osalta. Perustana on se työ ja edistyminen, jota on jo saatu aikaan kiireellisimpien haasteiden ratkaisemiseksi ja samalla pitkän aikavälin suunnan pitämiseksi. REPowerEU-suunnitelman tavoitteena on lopettaa Euroopan riippuvuus Venäjältä tuotavasta energiasta. Toimitukset Venäjältä ovatkin vähentyneet tasaisesti ja vaihtoehtojen määrä on lisääntynyt. Tämä on seurausta onnistuneista pyrkimyksistä yhteistyöhön EU:n kansainvälisten kumppaneiden kanssa. Edessämme on toki vaikea talvi, mutta **kaasun varastointia koskevan asetuksen** ansiosta lähes 91 prosenttia EU:n varastointikapasiteetista on täytetty, ja jäsenvaltiot ovat ottamassa käyttöön kaasunsäästösuunnitelmia **eurooppalaisen kaasunkysynnän vähentämissuunnitelman** mukaisesti. Komissio on myös ottanut **energiamarkkinoilla käyttöön hätätilanteen tukitoimenpiteitä**, joilla puututaan viimeaikaisiin dramaattisiin hinnannousuihin ja pienennetään eurooppalaisten kotien ja yritysten energialaskuja. Aiomme edelleen nopeuttaa energiasiirtymää keinona sekä torjua ilmastokriisiä että vähentää EU:n riippuvuuksia ja parantaa kilpailukykyä. Tässä työssä keskeistä on myös kriittisen infrastruktuurin häiriönsietokyvyn ja reagointivalmiuksien parantaminen, joka on puheenjohtaja Ursula von der Leyenin uuden viisivaiheisen suunnitelman ytimessä.

Jotta voimme tukea ihmisiä ja yrityksiä kaikkialla Euroopassa, investointeja ja uudistuksia NextGenerationEU-välineen kautta on jatkettava. Samoin EU:n talousarvion voimaa on käytettävä hyväksi. Energiakriisin ratkaisemiseksi on suojeltava talouden perustekijöitä ja erityisesti turvattava sisämarkkinat ja korkea työllisyys. Sisämarkkinoilla on säilytettävä tasapuoliset toimintaedellytykset antamalla valtiontuesta selkeitä ohjeita keskeisten suhteellisuus- ja tarpeellisuusperiaatteiden pohjalta. Unionin hajautumisen vakavan riskin välttämiseksi on hyvin tärkeää löytää yhtenäinen ja yhteinen eurooppalainen ratkaisu. REPowerEU-suunnitelman myötä komissio on ottanut tärkeät ensimmäiset askeleet solidaarisuuden varmistamiseksi, mutta lisätoimia tarvitaan. Siksi REPowerEU-ohjelmaa on tuettava lisärahoituksella, joka perustuu tarvearvioon ja jossa otetaan huomioon investointien vastaanottokyky. Komissio tarkastelee REPowerEU-suunnitelmaa täydentäviä rahoituslähteitä ja on valmis ehdottamaan lisätoimia esimerkiksi niiden kokemusten perusteella, joita on saatu NextGenerationEU -elpymisvälineeseen sisältyvistä EU:n taloudelliseen yhteisvastuuseen perustuvista ja muista onnistuneista välineistä.

Samaan aikaan kun huolehdimme seurauksista, joita Venäjän hyökkäyksellä on EU:lle, tukemme Ukrainalle pysyy vakaana, lujana ja yhtenäisenä, kuten se on ollut 24. helmikuuta alkaen. Tulevana vuonna keskiössä on Ukraina ja Ukrainan tulevaisuus. Kyse on kuitenkin myös Euroopan unionin tulevaisuudesta, ja kaikesta siitä, mitä se edustaa: vapaudesta, demokratiasta, perusoikeuksista, oikeusvaltioperiaatteesta ja kaikista EU:n perustana olevista arvoista.

EU:n ja sen jäsenvaltioiden välisen todellisen solidaarisuuden merkinä Euroopan unionin Venäjän hyökkäyksen johdosta jo toteuttamat yli 180 toimenpidettä vaikuttavat Venäjään ja tarjoavat vahvaa tukea Ukrainalle ja sen kansalle. EU ja sen jäsenvaltiot mobilisoivat sodan alkamisen ja syyskuun välisenä aikana yli 19 miljardia euroa Ukrainan taloudellisen, sosiaalisen ja rahoituksellisen selviytymiskyvyn vahvistamiseen ja lisäksi 3,1 miljardia euroa

sotilaalliseen tukeen **Euroopan rauhanrahastosta**. Kansalaiset ja jäsenvaltiot ovat osoittaneet valtavaa hyväntahtoisuutta ja solidaarisuutta ottaessaan vastaan miljoonia väkivaltaa pakenevia ukrainalaisia. Aktiivomalla **tilapäistä suojelua koskevan direktiivin** EU on auttanut varmistamaan, että näillä ukrainalaisilla on mahdollisuus työpaikkaan, asuntoon, koulutukseen ja terveydenhuoltoon.

EU:n pelastuspalvelumekanismiin ansiosta Ukrainalle on annettu yli 70 000 tonnia avustustarvikkeita. Sen puitteissa on toimitettu muun muassa ruokaa, vettä, suojaa, energiaa ja terveydenhuoltopalveluja. EU on ottanut terveyshätätilanteiden valmiusviranomaisen (HERA) ja **rescEU-valmiusvarastojen** kautta käyttöön lääkintä- ja erikoislaitteita kansanterveysriskien, kuten kemiallisten, biologisten, säteily- ja ydinuhkien, varalta. **Koheesiopoliittinen tukitoimi Euroopan pakolaisten auttamiseksi (CARE)** ja joustavan tuen **FAST-CARE**-ehdotus ovat helpottaneet jäsenvaltioiden ja alueiden mahdollisuuksia käyttää koheesiovaroja sotaa pakenevien ihmisten auttamiseen.

Tarjoamme jatkossakin vahvaa poliittista, taloudellista ja humanitaarista apua Ukrainalle ja olemme valmiita tukemaan maan tulevaa jälleenrakentamista. Ensimmäisenä toimenä myönnetään **100 miljoonaa euroa vahingoittuneiden ukrainalaisten koulujen kunnostamiseen**. Koska Ukrainan ja sen kansan tulevaisuus on Euroopan unionissa, pyrimme myös **helpottamaan sen pääsyä sisämarkkinoille**. Samalla jatkamme koordinoitua, myös liittolaistemme kanssa, jotta **pakotteiden täytäntöönpanon valvonta on tehokasta** ja Venäjään kohdistuu voimakasta taloudellista painetta. Näin heikennetään sen kykyä käydä sotaa Ukrainaa vastaan.

Merkittävä haaste on myös meneillään oleva, koko maailman elintarviketurvaa heikentävä elintarvikekriisi, joka johtuu hintojen jyrkästä noususta ja vakavasta kuivuudesta ja jota Venäjän hyökkäys Ukrainaan pahentaa. Puuttuakseen tähän ja helpottaakseen Ukrainan pääsyä sisämarkkinoille ja globaaleihin toimitusketjuihin vaihtoehtoisten reittien kautta komissio jatkaa tiivistä yhteistyötä kansainvälisten kumppaneidensa, jäsenvaltioiden, Ukrainan viranomaisten ja liike-elämän toimijoiden kanssa. Tavoitteena on varmistaa lannoitteiden saatavuus, elintarviketuotanto ja avoin kauppa ja estää elintarviketoimitusten katkokset. Ukraina voi viedä maasta nk. **solidaarisuuskaistojen** ansiosta viljaa ja muita tuotteita ja tuoda maahan kaikki tarvitsemansa tavarat humanitaarisesta avusta lannoitteisiin. EU on myös ottanut **Euroopan kehitysrahastosta** käyttöön 600 miljoonaa euroa lisätäkseen tukea Afrikan, Karibian ja Tyynenmeren maille elintarviketurvaa varten.

Niin kotikentällä kuin ulkomaillakin on vielä paljon tehtävää. Ensimmäiseksi on pantava täytäntöön asiat, joista on jo sovittu, ja sovittava lopuistakin tarpeellisista kysymyksistä. Olemme esittäneet aloitteita, jotka koskevat kasvihuonekaasupäästöjen vähentämistä, vihreään teknologiaan investoimista ja luonnonympäristön suojelemista. Olemme ehdottaneet sääntöjä kansalaisten ja yritysten vaikutusmahdollisuuksien lisäämiseksi uuden sukupolven digitaalitekniologioilla. Olemme ehdottaneet toimenpiteitä, joilla vahvistetaan EU:n kilpailukykyä ja sisämarkkinoiden häiriönsietokykyä ja edistetään samalla sosiaalista oikeudenmukaisuutta työmarkkinoilla. Tämä komissio on tehnyt työtä vahvistaakseen EU:n valmiuksia puolustaa demokratiaa ja oikeusvaltioperiaatetta. Olemme pyrkineet varmistamaan

tiedotusvälineiden vapauden ja moniarvoisuuden sekä lujittamaan moniarvoista, tasa-arvoista ja osallistavaa yhteiskuntaa.

On olennaisen tärkeää, että keskitymme aiempaa enemmän **toimielinten välisten neuvottelujen tukemiseen**, jotta poliittiset sitoukseksemme voidaan muuttaa konkreettiseksi lainsäädännöksi. Toimielinten yhtenäisyyden ansiosta – olipa kyse sitten koronatodistuksesta, digitaalisista säännöistä tai vähimmäispalkasta – on saatu jo paljon aikaan. Tätä toimintatapaa on nopeutettava erityisesti vihreän ja digitaalisen siirtymän kannalta keskeisten asiakokonaisuuksien, kuten 55-valmiuspaketin, maailman metsäkadon torjuntaa ja akkuja koskevien ehdotusten ja tekoälysäädöksen suhteen. Komission työtä ohjaa edelleen Yhdistyneiden kansakuntien **kestävän kehityksen tavoitteiden** täytäntöönpano kaikilla politiikka-aloilla. Nämä tavoitteet on sisällytetty talouspolitiikan eurooppalaiseen ohjausjaksoon ja paremman sääntelyn välineisiin. Komissio esittää vuonna 2023 YK:n korkean tason poliittisen foorumin puitteissa EU:n ensimmäisen vapaaehtoisen uudelleentarkastelun, joka koskee kestävän kehityksen tavoitteiden toteutumista.

Viime vuosina eurooppalaiset ovat nähneet omakohtaisesti, mikä vaikutus EU:n talousarviolla voi olla. Varat ja joustomahdollisuudet ovat kuitenkin rajalliset. Vuonna 2023 tehdään **vuosien 2021–2027 monivuotisen rahoituskehityksen väliarviointi**, joka tarjoaa tilaisuuden arvioida, onko nykyinen EU:n talousarvio edelleen riittävä, jotta löydetään ratkaisukeinot yhteisiin haasteisiin.

Tätä varten komissio esittää myös **ehdotuksen uusien omien varojen toisesta korista**. Ehdotus perustuu muun muassa ehdotukseen yritysten tuloverotusta Euroopassa koskevasta kehyksestä (BEFIT). Näillä toimenpiteillä varmistetaan yhdessä ensimmäisten ehdotusten kanssa aiempaa monipuolisemmat ja joustavammat tulolajit ja vältetään perusteettomat unionin ohjelmien leikkaukset tai jäsenvaltioiden rahoitusosuuksien liian suuret korotukset, jotta NextGenerationEU -elpymissuunnitelman avustusosuudet voidaan maksaa takaisin.

2. Kansalaiset eurooppalaisen demokratian keskiöön

Tämän vuoden työohjelma on ensimmäinen **Euroopan tulevaisuuskonferenssin** päättymisen jälkeen. Monet esitetyistä keskeisistä aloitteista ovat jatkoa konferenssin aikana tehdyille kunnianhimoisille ehdotuksille ja ovat osoitus ehdotusten monipuolisuudesta ja kansalaisten tärkeinä pitämien asioiden merkityksellisyydestä.

Euroopan tulevaisuuskonferenssi¹ oli ainutlaatuinen, osallistava ja keskusteleva demokratiatapahtuma. Se kattoi koko Euroopan ja toimi keinona parantaa EU:n päätöksentekoa. Konferenssissa onnistuttiin kehittämään **kunnianhimoinen ja inspiroiva visio unionista**.

Se on visio EU:sta, joka helpottaa kansalaistensa arkea niin maaseudulla kuin kaupungissakin, joka ratkoo sukupolvien ajan jatkuneita haasteita, joka on aiempaa riippumattomampi ja joka tuottaa eurooppalaisille tuloksia heille tärkeimmissä asioissa, olivatpa kyseessä elintarvikkeet

¹ Euroopan tulevaisuutta käsittelevä konferenssi – [Raportti lopputuloksesta](#)

tai hengitysilma. Euroopan parlamentin, neuvoston ja komission on nyt toteutettava jatkotoimet. Tämä työohjelma on uusi askel komission pyrkiessä ”visiosta konkreettisiin toimiin”².

Euroopan tulevaisuuskonferenssin pitkän aikavälin onnistuminen riippuu siitä, miten kansalaiset saadaan otettua paremmin mukaan painopisteiden ja tavoitteiden asettamiseen sekä politiikkojen suunnitteluun ja laatimiseen Euroopan tasolla.

Kansalaispaneelit ovat nyt osa komission päätöksentekoa tietyillä keskeisillä aloilla. **Uuden sukupolven kansalaispaneelissa** keskustellaan ensi vuoden aloitteista, jotka koskevat ruokahävikkiä, oppimiseen liittyvää liikkuvuutta ja virtuaalimaailmoja.

3. Toimet kuuden kunnianhimoisen tavoitteen edistämiseksi

3.1 Euroopan vihreän kehityksen ohjelma

Ilmastonmuutoksen vaikutukset ovat yhä vakavampia. Tästä ovat osoituksena tänä vuonna koetut äärimmäiset helleaallot, metsäpalot ja ennennäkemätön kuivuus. Vihreän siirtymän nopeuttaminen on olennaisen tärkeää, jotta voidaan puuttua ilmastokriisiin ja vahvistaa talouksiamme ja turvallisuuttamme. Lisäksi maailmanlaajusten uhkien lisääntymisen ja uuden geopoliittisen todellisuuden vuoksi vihreän siirtymän nopeuttaminen parantaa pitkän aikavälin elintarviketurvaa, sillä sen myötä voidaan luoda kestävä ja häiriönsietokykyinen elintarvikejärjestelmä. Ilmastokriisi on myös tuonut esiin tarpeen tehostaa EU:n pelastuspalvelu- ja kriisinhallintamekanismeja.

Komissio on jo esittänyt suurimman osan Euroopan vihreän kehityksen ohjelman toteuttamisen kannalta keskeisistä ehdotuksista. Se antaa edelleen täyden tukensa lainsäätäjille sen varmistamiseksi, että sopimukseen päästään ennen parlamentin vaalikauden päättymistä. Tänä vuonna on hyvin tärkeää päästä nopeasti yhteisymmärrykseen 55-valmiuspaketista.

Näiden toimenpiteiden täydentämiseksi aiemmin vuonna 2022 hyväksyttiin urauurtava ehdotus torjunta-aineiden käytön puolittamisesta vuoteen 2030 mennessä ja Euroopan vahingoittuneiden ekosysteemien ennallistamisesta vuoteen 2050 mennessä. Tulevina kuukausina hyväksymme kunnianhimoisia ilmasto- ja ympäristötoimenpiteiden paketteja muun muassa liikenteen päästöistä ja hiilen poistamista koskevista todistuksista, ehdotuksia ilman ja veden laadun parantamisesta sekä kiertotalouden keskeisiä aloitteita, joilla puututaan erityisesti pakkausten ja muovien kestävyysnäkökohtiin, mikromuovisaasteen aiheuttamaan pahenevaan haasteeseen, korjauttamisoikeuteen ja romuajoneuvoihin. EU pyrkii myös saamaan aikaan kunnianhimoisen maailmanlaajuisen luontosopimuksen biologista monimuotoisuutta käsittelevässä YK:n konferenssissa (COP15), joka pidetään myöhemmin tänä vuonna Montréalissa, ja osoittamaan globaalia johtajuutta ilmastomuutoksen torjunnassa Sharm el-Sheikhin ilmastokokouksessa (COP27).

² Kesäkuussa 2022 annettu tiedonanto ”Visiosta konkreettisiin toimiin”, COM(2022) 404 final.

Samalla unionin on parannettava valmiuttaan selviytyä paremmin tulevasta hintojen epävakaudesta, varmistettava sähkölaskujen kohtuullisuus ja valmistauduttava teollisuuden syvään muutokseen, mikäli halutaan, että Eurooppa on irtautunut hiilestä ja toimii suurelta osin sähköenergialla vuoteen 2050 mennessä. Sen vuoksi komissio ehdottaa vuoden 2023 alkupuolella **EU:n sähkömarkkinoiden kattavaa uudistusta**, johon sisältyy kaasun hintojen vaikutuksen irrottaminen sähkön hinnoista.

Vihreän vetytalouden edistämiseksi perustetaan uusi **Euroopan vetypankki**, joka investoi 3 miljardia euroa vetymarkkinoiden käynnistämiseen EU:ssa muun muassa tarjonnan ja kysynnän yhteensovittamisen avulla.

Komissio pyrkii vuonna 2023 myös **vähentämään jätettä** ja sen **ympäristövaikutuksia**. Erityisesti keskitytään **elintarvike- ja tekstiilijätteeseen**, jotka nousivat esille Euroopan tulevaisuuskonferenssissa. Noin 20 prosenttia kaikista EU:ssa tuotetuista elintarvikkeista menee hukkaan. Tämä vähentää luonnonvaroja, heikentää ekosysteemejä ja lisää kasvihuonekaasupäästöjä. Tätä varten asetetaan esimerkiksi elintarvikejätteen vähentämistä koskevat tavoitteet. EU:ssa heitetään pois myös noin 11 kilogrammaa tekstiilejä henkeä kohti vuodessa, joten tekstiilien kierrätystä pyritään parantamaan ja varmistamaan, että tuottajat kantavat jätteiden käsittelystä aiempaa suuremman vastuun.

Kestäville elintarvikejärjestelmille luodaan kattava EU-kehys, jotta kestävyysnäkökohdat olisivat keskeisesti mukana kaikissa elintarvikkeisiin liittyvissä toimintapolitiikoissa. **Eläinten hyvinvointia koskevaa EU:n lainsäädäntöä** tarkistetaan sen soveltamisalan laajentamiseksi ja eläinten hyvinvoinnin paremman tason varmistamiseksi. Tämä on vastaus Euroopan tulevaisuuskonferenssin ja eurooppalaisen kansalaisaloitteen ”End the Cage Age” suosituksiin.

Lainsäädäntöä esitetään myös **uusista genomiteknikoista**, kuten kohdennetusta mutageneesistä tai lajinsisäisestä genetiikasta. Tarkoituksena on pitää yllä ihmisten ja eläinten terveyden ja ympäristön suojelun korkea taso ja saada aikaan selviytymiskyvyn kannalta parempi ja kestävämpi elintarvikejärjestelmä innovatiivisten kasvituotteiden avulla. Aloitteella vastataan Euroopan tulevaisuuskonferenssissa tehtyyn ehdotukseen.

Tavaraliikennettä viherrytetään liikenteen päästöjen ja saastumisen vähentämiseksi siirryttäessä älykkäämpään ja kestävämpään liikkuvuuteen.

Komissio ehdottaa keskeisiä sidosryhmiä kuultuaan, että **kemikaalien rekisteröintiä, arviointia ja lupamenettelyjä koskevaa lainsäädäntöä (REACH) tarkistetaan kohdennetusti**. Tavoitteena on turvata Euroopan kilpailuedut ja innovointi edistämällä kestävien kemikaalien käyttöä, yksinkertaistamalla ja virtaviivaistamalla sääntelyprosessia, vähentämällä hallinnollista raskautta ja suojelemalla ihmisten terveyttä ja ympäristöä.

3.2 Euroopan digitaalinen valmius

Euroopan tulevaisuuskonferenssin loppuraportissa tuotiin esiin tarve saattaa digitaaliset ratkaisut kaikkien eurooppalaisten saataville ja varmistaa, että Euroopasta tulee eettisen, avoimen ja turvallisen digitalisaation johtava voima.

Lisäksi komission vuoden 2022 strategisessa ennakointiraportissa korostettiin tarvetta nopeuttaa samanaikaista vihreää ja digitaalista siirtymää. Digitaaliset ratkaisut tekevät taloudestamme tehokkaamman ja vähemmän resurssi-intensiivisen ja auttavat samalla minimoimaan digitalisaation oman ympäristö-, resurssi- ja ilmastojalanjäljen. Tätä varten ehdotetaan **EU:n kriittisiä raaka-aineita koskevaa säädöstä**, jolla varmistetaan riittävä ja monipuolinen tarjonta Euroopan digitaalitaloutta ja vihreää siirtymää varten sekä priorisoidaan uudelleenkäyttöä ja kierrätystä.

EU jatkaa jäsenvaltioiden kanssa yhteisiä toimia digitaalisen vuosikymmenen tavoitteiden saavuttamiseksi. Lisäksi ehdotetaan välineitä, joilla **kehitetään avoimia ihmiskeskeisiä virtuaalimaailmoja**, kuten metaversumeja. Nämä välineet tarjoavat valtavasti mahdollisuuksia teollisuudelle ja palvelualoille, luovalle taiteelle ja kansalaisille, ja niillä on mahdollista vastata laajoihin sosiaalisiin haasteisiin, kuten terveydenhuoltoon ja älykkäisiin kaupunkeihin.

Euroopan parlamentti antoi Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 225 artiklan nojalla päätöslauselman, jonka jatkotoimena komissio aikoo ehdottaa **suositusta suorana lähetettävän sisällön piratismista**. Suositus tarjoaa keinoja suorien tapahtumien, erityisesti urheilutapahtumien, laittoman suoratoiston torjumiseksi.

Liikenteessä digitalisaatio voi edistää saumatonta multimodaaliliikennettä ja edistää kestävästä kehitystä. Komissio ehdottaa **yhteistä eurooppalaista liikkumisdata-avaruutta** alan digitalisoinnin vauhdittamiseksi ja innovatiivisten ratkaisujen edistämiseksi. Uusien liikkumisratkaisujen valmistelemiseksi ehdotamme myös **Hyperloopia koskevaa EU:n sääntelykehystä**, jotta aikanaan voidaan olla valmiina tämän nopean ja vähähiilisen liikennesuorituksen käyttöönottoon.

Komission aloite, jolla pyritään **lisäämään ja ajantasaistamaan digitaalisten välineiden ja prosessien käyttöä yhtiöoikeuden alalla**, parantaa avoimuutta sisämarkkinoilla toimivien yritysten kannalta, yksinkertaistaa hallinnollisia ja oikeudellisia menettelyjä ja helpottaa yritysten kansainvälistymistä.

Epävarma geopoliittinen tilanne ja hiljattain koetut häiriöt toimitusketjuissa covid-19-kriisin aikana ovat osoittaneet, että EU:n ainutlaatuisilla sisämarkkinoilla on valtava merkitys Euroopan taloudellisen perustan vahvistamiselle. Dynaamiset ja hyvin toimivat sisämarkkinat ovat unionin vaurauden ja vakauden perusta. Sisämarkkinat perustettiin 30 vuotta sitten, minkä kunniaksi komissio antaa **sisämarkkinatiedonannon**. Siinä tuodaan esiin sisämarkkinoiden mukanaan tuomat merkittävät edut ja toisaalta tarkastellaan niiden täytäntöönpanoon liittyviä puutteita ja tulevia painopisteitä, jotta ne voivat edelleenkin olla unionin avoimen strategisen riippumattomuuden kannalta tärkeässä roolissa.

Jotta EU:n yrityksille voidaan varmistaa vakaa sääntely-ympäristö, ehdotamme **patenttilisenssipakettia**. Pyrimme luomaan **standardin toteuttamiseksi välttämättömien patenttien** lisensoinnille tehokkaan kehyksen, joka vastaa parhaiten patentin haltijoiden ja käyttäjien etuja, ja vahvistamme **patenttien pakkolisensoinnille** selkeät säännöt.

Sisämarkkinat ovat keskeinen väline sen varmistamiseksi, että ihmisten terveys ja turvallisuus ovat etusijalla kaikkialla unionissa. Siksi komissio aikoo esittää Euroopan parlamentin lainsäädäntöpäätöslauselman jatkotoimena ehdotuksen **asbestin kartoittamisesta, rekisteröinnistä ja seurannasta**. Näin voidaan varmistaa, että kaikki jäsenvaltiot tiukentavat tämän vaarallisen aineen seurantaan, kartoittamista ja torjuntaa koskevia tavoitteitaan.

EU:ssa tarvitaan suotuisa liiketoimintaympäristö ja työvoimaa, jolla on oikeanlaista osaamista. Tuleva kilpailukyky riippuu tästä. Meidän on poistettava esteet pieniltä yrityksiltä, sillä ne ovat Euroopan teollisuuden pitkän aikavälin menestymisen perusta. Tämän vuoksi esittelemme pk-yritysten apupaketin. Komissio myös tarkistaa maksuviivästyksiä **pk-yritysten hallinnollisen rasituksen vähentämiseksi**.

Vuosi 2023 on **Euroopan osaamisen teemavuosi**. Tarkoituksena on parantaa työvoiman osaamista, edistää eurooppalaisten yritysten, erityisesti pk-yritysten, kilpailukykyä sekä hyödyntää digitaalisen ja vihreän siirtymän koko potentiaali sosiaalisesti oikeudenmukaisella tavalla. Teemavuoden myötä tarjotaan tarvittavaa työvoiman uudelleen- ja täydennyskoulutusta ja houkuttelevat Eurooppaan osaajia, joilla on oikeanlaisia taitoja.

3.3 Ihmisten hyväksi toimiva talous

Työohjelmasta päätetään suuren taloudellisen epävarmuuden vallitessa. Sen vuoksi komissio on valmis arvioimaan talven jälkeen uudelleen erityisesti niitä toimenpiteitä, jotka voivat vaikuttaa kilpailukykyyn.

Venäjän Ukrainaa vastaan käymä hyökkäyssota koettelee Euroopan taloudellista ja sosiaalista selviytymiskykyä aikana, jolloin meneillään on perusteellisia muutoksia. EU:lle on kehitettävä vahvat strategiset kaupan ja investointien valvonnan välineet taloudellisen turvallisuuden parantamiseksi. Samalla on pyrittävä monipuolistamaan arvoketjuja.

Komissio on valmis **tarkistamaan ulkomaisten suorien sijoitusten seurantaan koskevaa asetusta** siitä kahden vuoden aikana saadun kokemuksen perusteella. Tarkoituksena on määrittää paremman sääntelyn periaatteiden mukaisesti tarpeelliset muutokset, jotka parantaisivat asetuksen toimintaa ja tuloksellisuutta. Komissio myös hyödyntää kokemuksia, joita on saatu EU:n nykyisestä vientivalvontajärjestelmästä ja pakotteiden täytäntöönpanosta Venäjän Ukrainaan kohdistaman hyökkäyksen yhteydessä. Näin strategista vientivalvontaa voidaan vahvistaa tiiviissä yhteistyössä jäsenvaltioiden ja kansainvälisten kumppaneiden kanssa. Lisäksi tutkitaan, tarvitaanko **ulkomaille suuntautuvien strategisten investointien valvontaan** lisäkeinoja.

EU:n on myös syytä lujittaa omaa eurooppalaista sosiaalisen markkinatalouden malliaan. Jatkamme toukokuussa 2021 Porton sosiaalialan huippukokouksessa määritellyn sosiaalisen toimintaohjelman toteuttamista, jotta voidaan varmistaa, että vihreä ja digitaalinen siirtymä toteutuvat oikeudenmukaisesti. Komissio on esittänyt tärkeitä aloitteita **Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilariaa koskevan toimintasuunnitelman panemiseksi täytäntöön**. Komissio esittää sosiaaliturvajärjestelmien ja sosiaalisten turvaverkkojen digitalisointia

koskevan aloitteen työvoiman liikkuvuuden tukemiseksi osana eurooppalaiseen sosiaaliturvapassiin (ESSPASS) liittyvää käynnissä olevaa työtä.

Euroopan osaamisen teemavuoden yhteydessä päivitetään myös **harjoittelun laatupuitteita**, jotta voidaan muun muassa varmistaa oikeudenmukainen korvaus ja mahdollisuus sosiaaliseen suojeluun.

Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 225 artiklan mukaisen Euroopan parlamentin päätöslauselman jatkotoimena esitämme lainsäädäntöaloitteen **eurooppalaisten rajatylittävien yhdistysten säännöistä**, jotta ne voisivat hyötyä sisämarkkinoiden tarjoamista vapauksista kaikilta osin. Näillä järjestöillä on keskeinen rooli tavaroiden ja palvelujen tarjoamisessa monilla EU:n talouden osa-alueilla sekä kansalaisten aktiivisessa osallistumisessa kansalaisyhteiskuntaan ja demokratiaan.

Komissio ehdottaa neuvoston suositusta **yhteisötalouden perusedellytysten kehittämistä**, jotta jäsenvaltioita voidaan auttaa mukauttamaan politiikkansa ja lainsäädäntönsä paremmin yhteisötalouden toimijoiden erityistarpeisiin.

Komissio on esittänyt NextGenerationEU-elpymisvälineen avustusosuuden takaisinmaksua ja sosiaalisen ilmatorahaston rahoitusta varten ensimmäiset ehdotukset uusista omista varoista, joista keskustellaan parhaillaan lainsäätäjien kanssa. Kuten Euroopan tulevaisuuskonferenssissa tuli esiin, unionin on kuitenkin edelleen lisättävä omaa talousarviotaan. Komissio esittää tätä varten **uusien omien varojen toisesta korista ehdotuksen**, joka perustuu ehdotukseen yritysten tuloverotusta Euroopassa koskevasta kehyksestä (BEFIT).

Yhdessä näillä toimenpiteillä varmistetaan, että tulolajit ovat aiempaa monipuolisemmat ja kestävämmät sekä vältetään aiheettomat leikkaukset unionin ohjelmista tai jäsenvaltioiden rahoitusosuuksien liialliset korotukset. **Vuosien 2021–2027 monivuotisesta rahoituskehyksestä tehdään väliarviointi**. Pyrimme myös perustamaan uuden Euroopan suvereniteettirahaston, jotta teollisuuden tulevaisuus Euroopassa voidaan varmistaa.

Lisäksi **EU:n talouden ohjausjärjestelmän tarkastelun** perusteella esitetään komission suuntaviivat, joilla varmistetaan järjestelmän soveltuvan edelleen tämän vuosikymmenen haasteisiin. Tässä työssä otetaan huomioon Euroopan tulevaisuuskonferenssin arvokas panos.

Komissio tekee myös ehdotuksen siitä, miten **hallinnollista yhteistyötä voitaisiin syventää ja tehostaa**. Tämä mahdollistaa paremman synergian aikaan saamisen niiden EU:n välineiden välille, joilla on tarkoitus parantaa valmiuksia erityisesti paikallis- ja aluetasolla. Samalla helpotetaan investointien ja muutosten parempaa hallinnointia ja varmistetaan EU:n politiikkojen täysi ja tehokas täytäntöönpano.

Tehokkaat ja yhdentyneet rahoitusmarkkinat ja pääoman vapaa liikkuvuus ovat olennaisen tärkeitä talouskasvun ja elpymisen sekä vihreän ja digitaalisen siirtymän kannalta. Ne myös auttavat EU:ta säilyttämään maailmanlaajuisen taloudellisen ja geopoliittisen johtoasemansa. Komissio on esittänyt useita sääntelyuudistuksia, jotka koskevat investointeja, tietojen julkistamista sekä pankki- ja vakuutusaloja. Nyt pyritään vauhdittamaan

pääomamarkkinaunionin rakentamista. Komissio aikoo myös ehdottaa toimenpidepakettia, jolla **helpotetaan vähittäissijoittamista. Tietojen saatavuutta rahoituspalveluissa** parannetaan edelleen **avoimen rahoituksen kehystä** koskevalla aloitteella. Myös **maksupalveludirektiiviä** tarkistetaan innovoinnin tukemiseksi. Samalla varmistetaan verkkomaksupalvelujen helpompi ja turvallisempi käyttö ja suojellaan käyttäjiä petoksilta ja väärinkäytöksiltä aiempaa paremmin.

Unionin yhteisen valuutan soveltuminen digiaikaan pyritään varmistamaan ehdotuksella **digitaalisen euron** periaatteista ennen kuin Euroopan keskuspankki mahdollisesti laskee sen liikkeeseen.

3.4 Vahvempi EU maailmannäyttämöllä

Monenvälisyys ja sääntöihin perustuva kansainvälinen järjestys ovat edelleen EU:n ohjaavia periaatteita, mutta meidän on valmistauduttava järjestelmien välisen kilpailun aikakauteen moninapaisessa maailmanjärjestyksessä.

EU reagoi edelleen maailman johtavana kehitysavun ja humanitaarisen avun antajana Venäjän Ukrainaa vastaan käymän sodan maailmanlaajuisiin seurauksiin, erityisesti elintarvike- ja energiakriiseihin.

Venäjän vastaiset pakotteet pysyvät voimassa niin kauan kun Ukrainaan kohdistuva hyökkäys ja Ukrainan alueen laitton miehitys/liittäminen Venäjään jatkuvat. Myös **seuraamusvalikkoa päivitetään** ja siihen sisällytetään korruptio.

Sodan julma todellisuus on tuonut esiin tarpeen tehostaa EU:n toimia turvallisuuden ja puolustuksen osa-alueilla. EU:n strategisen kompassin jatkotoimena vuonna 2023 esitetään **turvallisuutta ja puolustusta tukeva EU:n avaruusstrategia** sekä päivitetty **EU:n merellinen turvallisuusstrategia**. Euroopan puolustusteollisuuden kanssa käynnistetään vuoropuhelu siitä, miten tuotantoa voitaisiin lisätä Euroopan puolustusmateriaalivarastojen nykyisten puutteiden korjaamiseksi.

Komissio jatkaa yhteistyötä **Länsi-Balkanin** ehdokasmaiden sekä **Ukrainan, Moldovan ja Georgian** kanssa niiden **tulevan unioniin liittymisen** tiimoilta. Tukea itäiselle kumppanuudelle ja eteläiselle naapurustolle jatketaan. Lisäksi EU osallistuu aktiivisesti tulevan **Euroopan poliittisen yhteisön** työhön Euroopan maiden tavoittamiseksi muutoinkin kuin liittymisprosessin kautta.

Vahvistaakseen häiriönsietokykyään ja monipuolistaakseen toimitusketjujaan EU pyrkii kauppasopimusten täyteen ratifiointiin esimerkiksi Chilen, Meksikon ja Uuden-Seelannin kanssa ja jatkaa neuvotteluja muiden tärkeiden kumppaneiden, kuten Australian, Intian ja Indonesian, kanssa. Komissio esittää myös **Latinalaista Amerikkaa ja Karibian aluetta koskevan uuden toimintaohjelman**.

EU on edelleen sitoutunut puuttumaan kriiseihin muualla maailmassa ja edistämään järkeitä monenvälisiä ratkaisuja maailmanlaajuisiin haasteisiin. Erityisesti tarkistetaan kestävän kehityksen Agenda 2030 -toimintaohjelmaa ja lujitetaan suhteita kansainvälisiin rahoituslaitoksiin.

Konfliktien ja luonnonkatastrofien lisääntyessä humanitaariset tarpeet lisääntyvät ja rahoitusvaje kasvaa. Avun toimittamisen tehokkuuden ja vaikuttavuuden parantaminen on edelleen ratkaisevan tärkeää, ja **EU lisää omia valmiuksiaan reagoida kriisitilanteisiin**. Se muun muassa **kaksinkertaistaa palonsammutusvalmiudet** ennen vuoden 2023 metsäpalokautta ja lisää kalustoonsa 10 kevyttä amfibiolentokonetta ja kolme helikopteria.

3.5 Eurooppalaisen elämäntavan edistäminen

Euroopan nuorison teemavuoden 2022 myötä nuorille eurooppalaisille on tarjottu monenlaisia mahdollisuuksia vahvistaa taitojaan ja osaamistaan, ja nuorten kansalaistoimintaa on edistetty. Voimakas painopiste nuoriin jatkuu Euroopan osaamisen teemavuoden aikana.

Vain 15 prosenttia nuorista on suorittanut opintoja, tehnyt harjoittelun tai osallistunut oppisopimuskoulutukseen toisessa EU-maassa. Siksi komissio aikookin ehdottaa EU:n nykyisen **oppimiseen liittyvän liikkuvuuden kehyksen** päivittämistä. Tavoitteena on, että opiskelijat voisivat siirtyä helpommin koulutusjärjestelmästä toiseen. Tämä on tärkeä askel kohti eurooppalaisen koulutusalueen perustamista vuoteen 2025 mennessä.

Terveydenhuollon alalla komissio jatkaa kunnianhimoisen syöväntorjuntasuunnitelman täytäntöönpanoa. Se on yksi vahvan Euroopan terveysunionin pilareista. Komissio myös esittää suosituksen **rokotteilla ehkäistävissä olevista syövistä** ja päivittää **savuttomia ympäristöjä** koskevaa suositusta.

Toinen Euroopan terveysunionin keskeinen hanke, jota Euroopan tulevaisuuskonferenssissa suositeltiin, on **eurooppalaisen terveysdata-avaruuden** luominen. Tämän aloitteen nopealla hyväksymisellä ja täytäntöönpanolla parannetaan terveydenhuollon laatua ja jatkuvuutta ja varmistetaan kansalaisten oikeudet omiin terveystietoihinsa. Komissio aikoo vastata myös Euroopan tulevaisuuskonferenssin ehdotukseen, joka koskee **kattavaa lähestymistapaa mielen terveyteen**. Tämä on merkittävä yhteiskunnallinen kysymys, joka on korostunut pandemian aikana. Komissio jatkaa myös urheilun ja terveiden elämäntapojen henkisistä ja fyysisistä hyödyistä tiedottamista koko yhteiskunnassa eri sukupolville HealthyLifestyle4All-kampanjan ja sen Youth Idea Lab -aloitteen myötä.

Tapahtumat lähiympäristössä osoittavat jälleen, miksi on niin tärkeää, että EU:lla on selkeä ja vankka muuttoliike- ja turvapaikkajärjestelmän kehys. Viime vuonna myös eurooppalaisessa lähestymistavassa muuttoliikkeen hallintaan on edistytty merkittävästi **muuttoliike- ja turvapaikkasopimuksen** mukaisesti. Komissio antaa edelleen täyden tukensa Euroopan parlamentille ja neuvostolle tätä sopimusta koskevan yhteisen etenemissuunnitelman täytäntöönpanossa ja esittää kaikki käsiteltävänä olevat ehdotukset ennen tämän toimikauden päättymistä. Lisäksi edistystä pyritään saamaan aikaan **osaamispaketin** suhteen, jotta tuloksellista ja kaikkia osapuolia hyödyttävää laillista muuttoliikettä voitaisiin tehostaa. Sitä tuetaan uudella aloitteella, jolla helpotetaan **kolmansien maiden kansalaisten tutkintojen tunnustamista** oikeanlaisen osaamisen houkuttelemiseksi Eurooppaan. Tämä on tärkeä tema Euroopan osaamisen teemavuonna 2023. **Kyberturvallisuusakatemiaa** koskevan kohdennetun aloitteen kautta edistetään yhtä strategisesti tärkeimmistä osaamisaloista.

Komissio aikoo ehdottaa **lasten seksuaalisen hyväksikäytön torjumisesta annetun direktiivin tarkistamista** osana todellisen turvallisuusunionin rakentamista ja EU:n strategiaa lasten seksuaalisen hyväksikäytön torjumiseksi. Siinä puututaan teknologisen muutoksen aiheuttamiin uusiin haasteisiin ja tarpeeseen tehostaa lasten seksuaaliseen hyväksikäyttöön liittyvien rikosten ehkäisemistä, tutkintaa ja syytteenpanoa sekä tukea ja suojella lapsiuhreja verkossa ja sen ulkopuolella kattavan lasten oikeuksia koskevan EU:n strategian mukaisesti. Aloitteella täydennetään äskettäin esitettyä **asetusehdotusta lapsiin kohdistuvan seksuaaliväkivallan ehkäisyä ja torjuntaa koskevista säännöistä**. Turvallisuusunionia vahvistetaan myös lisäämällä **rajat ylittävää poliisiyhteistyötä** uusien ja monimuotoisten turvallisuusuhkien torjumiseksi, kun komission ehdotukset on hyväksytty.

Komissio toteuttaa jatkossakin kaikki tarvittavat toimet varmistaakseen vahvan ja häiriönsietokykyisen Schengen-alueen, jolla ei suoriteta sisärajavaltontaa. Tehokkaat rajatarkastukset, kansainvälisen matkustamisen sujuvuus ja turvallisuusnäkökohdat yhdistetään toisiinsa uuden teknologian avulla, kun päästään käyttämään uusia yhteentoimivia järjestelmiä. **Matkustusasiakirjojen digitalisoinnista** tehdään uusi ehdotus. Komissio tukee myös lainsäätäjiä edelleen, jotta tarkistettu **Schengenin rajasäännöstö** hyväksyttäisiin nopeasti.

3.6 Uutta vauhtia eurooppalaiselle demokratialle

Unionin peruskiveen, demokratiaan, kohdistuu enemmän paineita kuin koskaan aikaisemmin. Unionin vakaus, turvallisuus ja vauraus perustuvat vahvasti **demokraattisiin arvoihin ja instituutioihin**. Sen vuoksi meidän on puolustettava väsymättä perusoikeuksiamme ja yhteisiä arvojamme, kuten tasa-arvoa ja oikeusvaltioperiaatetta, ja suojeltava yhteiskunnallista vapautta ja demokratiaa, kuten tiedotusvälineiden moniarvoisuutta ja vapautta.

Oikeusvaltioperiaatteen järjestelmällinen noudattaminen kaikissa jäsenvaltioissa asetettiin tavoitteeksi Euroopan tulevaisuuskonferenssissa. Heinäkuussa 2022 laadittu kolmas vuotuinen oikeusvaltiokertomus sisälsi ensimmäistä kertaa kaikille jäsenvaltioille osoitettuja suosituksia. Keskeisten demokraattisten tukipilareiden suojeleminen on nostettu Euroopan demokratiatoimintasuunnitelmassa ensisijaiseksi poliittiseksi painopisteeksi. Tämän pohjalta komissio ehdotti eurooppalaista medianvapauslainsäädännöstä, jossa vahvistettaisiin tiedotusvälineiden vapautta ja moniarvoisuutta koskevat lainsäädännölliset takeet.

Komissio esittää vuonna 2023 **demokratian puolustuspaketin**, jolla syvennetään Euroopan demokratiatoimintasuunnitelman mukaisia toimia vapaiden ja oikeudenmukaisten vaalien edistämiseksi, disinformaation torjunnan tehostamiseksi ja tiedotusvälineiden vapauden ja moniarvoisuuden tukemiseksi muun muassa kehittämällä kansalaisyhteiskunnan toimintamahdollisuuksia ja kansalaisten osallistumista demokratian selviytymiskyvyn vahvistamiseksi sisältä päin. Pakettiin sisältyy erityisesti ehdotuksia, joilla suojellaan EU:n demokratioita ja vahvistetaan luottamusta puolustamalla demokraattista järjestelmää ulkopuolisilta intresseiltä. Komissio ehdottaa myös toimenpiteitä **korruption torjuntaa** koskevan lainsäädäntökehityksen päivittämiseksi.

Komissio on esittänyt ehdotuksia Euroopan parlamentin vaalien parantamiseksi tukemalla niiden luotettavuutta ja edistämällä osallistumista säännöillä, jotka koskevat **poliittisen mainonnan läpinäkyvyyttä ja kohdentamista, Euroopan tason poliittisten puolueiden ja säätiöiden perussääntöä ja rahoitusta** sekä **liikkuvien eurooppalaisten vaalioikeuksia**. Komissio on myös valmis tukemaan lainsäätäjiä niiden työssä, joka koskee **uutta vaalilainsäädäntöä** koskevaa Euroopan parlamentin ehdotusta. Olisi tärkeää, että kaikki uudet vaalisäännöt olisivat voimassa hyvissä ajoin ennen seuraavia, vuonna 2024 pidettäviä Euroopan parlamentin vaaleja.

Komissio jatkaa tasa-arvon unionin rakentamista vammaisten henkilöiden oikeuksia koskevan lippulaivahankkeen kautta. Se ehdottaa **eurooppalaista vammaiskorttia**, jonka myötä vammaisasema tunnustetaan vastavuoroisesti kaikissa jäsenvaltioissa. Tasa-arvon unioni vahvistuisi edelleen, jos lainsäätäjät pääsisivät yhteisymmärrykseen ehdotetuista aloitteista, jotka koskevat **naisiin kohdistuvan väkivallan ja perheväkivallan torjumista** sekä **palkkauksen läpinäkyvyyttä**. Komissio jatkaa EU:n rasismintorjunnan toimintasuunnitelman 2020–2025 täytäntöönpanon yhteydessä työtään, jolla se varmistaa **tehokkaan suojelun** rotuun tai etniseen alkuperään perustuvalta syrjinnältä, myös lainvalvonnassa.

Jotta kuluttajien oikeuksien suojeleminen ja valvonta varmistetaan edelleen sekä verkossa että sen ulkopuolella toimivilla markkinoilla, komissio ehdottaa muutoksia **kuluttajansuojaviranomaisten välistä yhteistyötä koskeviin sääntöihin**. Tarkoituksena on ehkäistä hyvän kauppataidan vastaisia käytäntöjä ja tehostaa kuluttajalainsäädännön rikkomisen tutkintaa.

Komissio tarkastelee keinoja **lujittaa avoimuuskehystään** erityisesti asiakirjojen saatavuuden suhteen.

Parantaakseen **kansallisten tietosuojaviranomaisten yhteistyötä** yleisen tietosuojasetuksen täytäntöönpanon valvonnassa komissio ehdottaa joidenkin kansallisten menettelyjä koskevien näkökohtien yhdenmukaistamista niiden työssä.

4. Sääntelyn sekä unionin oikeuden täytäntöönpanon ja valvonnan parantaminen

4.1 Sääntelyn parantaminen

Euroopan nykyhaasteet ovat osoittaneet, että päätöksenteon on nojattava näyttöön perustuvaan tietoon ja paremman sääntelyn periaatteisiin.

Komissiolla on nyt käytössään sääntelyvälineet, jotka täyttävät Taloudellisen yhteistyön ja kehityksen järjestön (OECD) tiukimmat vaatimukset. Paremmalla sääntelyllä pyritään varmistamaan, että lainsäädäntö on tarpeellista ja että siitä koituu mahdollisimman paljon hyötyä kansalaisille ja sidosryhmille. ”**Yksi sisään, yksi ulos**” -lähestymistapa on nyt täysin käytössä. Sillä rajoitetaan vaikutuksia, joita komission ehdotusten kustannuksilla on kansalaisiin ja yrityksiin. Näin täydennetään sääntelyn toimivuutta ja tuloksellisuutta koskevan REFIT-ohjelman mukaista työtä, jolla tunnistetaan ja poistetaan byrokratiaa ja tarpeettomia kustannuksia. Korkean tason asiantuntijaryhmä, ”Fit for Future” -foorumi, tukee

komissiota yksinkertaistamiseen ja rasituksen keventämiseen tähtäävien mahdollisuuksien kartoittamisessa. Sidosryhmien edustajista koostuva korkean tason ryhmä voi omalta osaltaan edistää kansalaisiin ja yrityksiin vaikuttavan unionin säännösten kohdennettua virtaviivaistamista. **Tehostetulla pk-yritystestillä** varmistetaan, että eurooppalaiset yritykset hyötyvät sisämarkkinoista maksamatta kohtuutonta hintaa. Komissio jatkaa vuonna 2023 ”yksi sisään, yksi ulos” -lähestymistavan täytäntöönpanoa ja aloittaa sen tulosten ja tehokkuuden arvioinnin.

Parempaan sääntelyyn agenda on keskeinen tekijä kestävästä kehityksestä tukemisessa. Sen avulla kestävästä kehityksestä tavoitteet otetaan mukaan vaikutusanalyysiin, kun tarkastellaan merkittäviä vaikutuksia kaikkien tasa-arvoon. Strategisen ennakoinnin sisällyttäminen osaksi parempaa sääntelyä ja tulevaisuuden vaatimusten huomioon ottaminen lainsäädännössä antavat komissiolle tarvittavat välineet puuttua mahdollisiin tuleviin epävarmuustekijöihin.

4.2 Unionin oikeuden täytäntöönpanon ja valvonnan parantaminen

On erittäin tärkeää, että kun unioni on päässyt sopimukseen ehdotetuista aloitteista, ne pannaan täytäntöön kaikilta osin ja oikea-aikaisesti. Näin voidaan saada aikaan luvattu käytännön muutos. Viime viikolla annetussa **EU:n lainsäädännön soveltamista koskevassa tiedonannossa** selvitetään, miten komissio on syventänyt ja kehittänyt täytäntöönpanon valvontaa koskevaa työtään ja yhdistänyt voimansa jäsenvaltioiden, erityisviranomaisten ja muiden sidosryhmien kanssa. EU:n sääntöjen täysi ja johdonmukainen soveltaminen parantaa oikeusvarmuutta sekä kansalaisten ja yritysten luottamusta kansallisiin instituutioihin ja koko EU:hun, erityisesti kun on kyse yhteisistä arvoista, perusoikeuksista, oikeusvaltioperiaatteesta, EU:n neljästä perusvapaudesta ja sisämarkkinoiden toiminnasta. EU:n sääntöjen asianmukainen täytäntöönpano maksimoi konkreettiset hyödyt, joita EU:n toimintapolitiikat tuovat ihmisten arkeen riippumatta heidän asuinpaikastaan EU:ssa. Komissio jatkaa yhteistyötä jäsenvaltioiden kanssa tukeakseen niitä EU:n lainsäädännön moitteettomassa soveltamisessa, ratkaistakseen ongelmat nopeasti niiden ilmetessä ja **toimiakseen päättäväisesti lainsäädännön rikkomistapauksissa**, jotka haittaavat EU:n tärkeiden poliittisten tavoitteiden saavuttamista tai uhkaavat heikentää EU:n arvoja ja perusvapauksia.

5. Päätelmät

Euroopan unioni on osoittanut tämän toimikauden alusta alkaen kykynsä toimia kansalaisten hyväksi asioissa, joilla on eniten merkitystä. Se on reagoinut yhteisenä rintamana epätavallisiin kriiseihin ja vauhdittanut samalla radikaalia muutosta, jonka se oli jo pannut alulle. Tämän on oltava myös tulevan vuoden työn liikkeellepaneva voima.

Ensi vuoden keskeiset toimet luetellaan tämän tiedonannon liitteissä. Niihin sisältyy luettelo käsiteltävinä olevista ensisijaisista ehdotuksista, joiden perusteella vuoropuhelua Euroopan parlamentin ja neuvoston kanssa jatketaan, jotta lainsäädännön painopisteitä koskevasta yhteisestä julistuksesta päästäisiin yhteisymmärrykseen tämän vuoden loppuun mennessä.

Yhdessä rakennamme unionin, joka pystyy yhdistämään voimansa, kun vastassa ovat suurimmat haasteet, kuten ilmastonmuutos ja luontokato, pandemiat ja alueellinen turvallisuus. Vahvan unionin, joka vaalii arvojaan ja oikeusvaltioperiaatettaan. Kukoistavan unionin, joka perustuu vahvaan talouteen, sukupolvien väliseen solidaarisuuteen ja ainutlaatuisiin sisämarkkinoihin ja tarjoaa ennennäkemättömän vahvaa sosiaalista suojelua. Jakamattoman unionin, jolla on voimakas ääni maailmassa ja joka toimii maailmanlaajuisena johtajana sukupolvia jatkuneiden haasteiden ratkaisemisessa.